

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 10C/59/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5813209651
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5813209651.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci žalobcov: 1a/ S. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. Z. XXX/X, U., prechodne bytom I. XX/XX, U., právna nástupkyňa po pôvodnom žalobcovi 1/: N. Y., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, 2/ D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. XX/XX, U., 3a/ C. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. XX/XX, U., 3b/ U. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. XX/XX, U., 3c/ I. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. XX/XX, U., 3d/ I. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. XX/XX, U., žalobcovia 3a/ - 3d/ právny nástupcovia po pôvodnom žalobcovi 3/: I. Y., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, 4/ F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. H. XX/X, R., 5/ I. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX/X, U., 6/ I. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XXX, U., 7/ C. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D. XX/XX, U., všetci žalobcovia právne zastúpení: JUDr. Dušan Serek advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Nová Doba 489/15, Nižná, pracovisko Hattalova 373/3, Námestovo, IČO: 42 349 362, proti žalovaným: 1/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, D. nad B., 2/ I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, D. T. B., obaja žalovaní právne zastúpení: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o., so sídlom Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, IČO: 50 120 000, v konaní o určenie vlastníckeho práva a určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamieťa.

II. Žalovaným sa voči žalobcom 1a/, 2/, 3a/, 4/, 5/, 6/, a 7/ priznáva nárok na náhradu trov konania rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa v zmysle poslednej zmeny žalobného návrhu súdom pripusteného dňa 11.03.2021 domáhali, aby súd určil, že nehnuteľnosti - pozemky zobrazené ako C-KN parcely č. XXXXX/XX, trvalý trávny porast o výmere XXXX m² a č. XXXXX/XX, ostatná plocha o výmere XXX m², zapísané na LV č. XXX, k. ú. B., obec U. (ďalej len „Sporné pozemky“) vlastnícky patria žalobcovi 2/ D. Y., žalobkyni 3a/ C. Y., žalobkyni 4/ F. C., žalobkyni 5/ I. D., žalobcovi 6/ I. Y., žalobcovi 7/ C. Y., každému v spoluvlastníckych podieloch po X/XX-iny, ďalej v spoluvlastníckom podiele X/X-iny patria tieto nehnuteľnosti do dedičstva po neb. I. Y., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom v U. a ďalej v spoluvlastníckom podiele XX/XX-ín patria do dedičstva po neb. N. Y., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom I. XX/XX, U.. Zároveň žalobcovia žiadali priznanie náhrady trov konania voči žalovaným.

2. Žalobcovia poukazovali najmä na tú skutočnosť, že nesprávnou identifikáciou pozemkov v roku 2003, z ktorých neskôr vznikli okrem iného aj Sporné pozemky, došlo k zásahu do PK parcely č. XXXX knihovanej v PK protokole č. XXXX, k.ú. U., ktorej vlastníčkou bola ich právna predchodkyňa I. Y.,

rod. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX. Následnými prevodmi vlastníckeho práva sa vlastníkmi Sporných pozemkov stali žalovaní.

3. Žalovaní navrhovali žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalovaní sa bránili tým, že pri nadobúdaní Sporných pozemkov boli vo vzťahu ku všetkým okolnostiam dobromyseľní. Zároveň poukazovali na to, že keby aj bol predmetný geometrický plán č. 140/03 vyhotovený Ing. Dibdiakom v roku 2003 nesprávny, žalovaní sa stali vlastníkmi Sporných nehnuteľností na základe ich vydržania. Taktiež poukazovali na to, že právna predchodkyňa žalobcov I. Y. nikdy ani nehnuteľnosť (pozemok PK parcela č. XXXX, k.ú. U.) nenadobudla, pretože tento pozemok mal zaniknúť v roku 1919 a len chybou v evidencii nehnuteľností bol ďalej evidovaný a následne prevedený na I. Y..

4. V priebehu konania zomreli žalobca 1/ a žalobca 3/. Súd na základe uznesenia zo dňa 18.11.2020 pokračoval v konaní s ich právnymi nástupcami: žalobkyňou 1a/, žalobkyňou 3a/, žalobkyňou 3b/, žalobcom 3c/ a žalobcom 3d/.

5. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu,

6. V tomto konaní sa žalobcovia domáhali určenia toho, že sú podielovými spoluvlastníkmi Sporných pozemkov a zároveň že Sporné pozemky patria do dedičstva po ich právnych predchodcoch. Z procesného hľadiska ide preto o žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, kde je podmienkou toho, aby sa vôbec súd meritórne vecou zaoberal, to aby žalobcovia preukázali naliehavý právny záujem na takomto určení práva. Žalovaní namietali neexistenciu naliehavého právneho záujmu s poukazom dlhotrvajúcu nečinnosť žalobcov v uplatňovaní si svojho práva. Súd sa má za to, že uvedené úvahy žalovaných neobstoja a vo veci existuje naliehavý právny záujem žalobcov na určení toho kto je vlastníkom/spoluvlastníkom Sporných pozemkov, pretože jedine určením, že Sporné pozemky, ktorým v súčasnosti podľa zápisu v katastri nehnuteľností svedčí vlastnícke právo žalovaných, sú alebo nie sú v spoluvlastníctve žalobcov, sa vyrieši právna neistota medzi stranami konania. Zároveň je tu aj naliehavý právny záujem na určení, či Sporné pozemky patria do dedičstva po právnych predchodcoch žalobcov, nakoľko následne Sporné pozemky budú môcť byť prejednané v dedičskom konaní. Bol by nesprávny procesný postup žalobcov pokiaľ by sa snažili obísť dedičské konania a dosiahnuť vyslovenie existencie spoluvlastníckeho práva k Sporným pozemkom aj k tým spoluvlastníckym podielom, ktoré ešte neboli prejednané v dedičskom konaní po právnych predchodcoch - neb. I. Y., zomr. XX.XX.XXXX, a neb. žalobcovi 1/ zomr. XX.XX.XXXX.

7. K námietke žalovaných, že v časti konania, že vec patrí do dedičstva, žalobcovia a neoznačili všetkých aktívne a pasívne legitimované osoby, súd uvádza, že účastníkmi takéhoto konania musia byť všetci dedičia (alebo ich právni nástupcovia) po poručiteľovi a zároveň všetci vlastníci, ktorým svedčí ako posledným vlastnícke právo podľa zápisov v katastri nehnuteľností. Súd má za to, že vo vzťahu k aktívnej vecnej legitimácii pri tej časti žaloby kde sa žalobcovia domáhajú, že spoluvlastnícke podiely patria do dedičstva po neb. I. Y. a neb. žalobcovi 1/ boli na strane žalobcov označení všetci potenciálni dedičia uvedených poručiteľov (č.l. 31, č.l. 529) a tým bol riadne označený okruh aktívne vecne legitimovaných osôb v uvedenej časti žaloby.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis, výsluchom všetkých pôvodných žalobcov, výsluchom oboch žalovaných, výsluchom svedka Z. C., Z. Y., G. Y., R. S., obsahom spisov Okresného súdu Námestovo sp. zn. 10C/60/2013, 5C/43/2013 a 5C/44/2013.

9. Bolo nesporné, že v súčasnosti sú žalovaní evidovaní v katastri nehnuteľností evidovaní ako bezpodieloví spoluvlastníci Sporných pozemkov a Sporné pozemky sú zapísané na LV č. XXX k.ú. B., obec U.. Sporné pozemky vznikli z pôvodnej CKN parcely č. XXXXX/XX (XXXX m²) zápisom geometrického plánu č. 77/2006 (č.l. 151) vypracovaného Ing. Mažárim. CKN parcela č. XXXXX/XX vznikla z CKN parcely č. XXXXX/XX (XXXX m²) zápisom geometrického plánu č. 78/2005 (č.l. 148) vypracovaného Ing. Mažárim. CKN parcela č. XXXXX/XX (XXXX m²) vznikla na základe geometrického plánu č. 140/03 vypracovaného Ing. Dibdiakom ako diel č. 13 odčlenením z pôvodnej PKN parcely č. XXXX.XXXX.XXXX/a. Žalovaní Sporné pozemky nadobudli na základe kúpnej zmluvy registrovanej pod V-163/07, kúpnej zmluvy registrovanej pod V-793/07 a zámennej zmluvy V-1646/2008 od právneho

predchodcu V. N. F., ktorý Sporné pozemky nadobudol ešte ako súčasť C-KN parcely č. XXXXX/XX o výmere XXXX m² od R. S., rod. D. na náklade kúpnej zmluvy registrovanej pod V-547/05. R. S. nadobudla pozemok C-KN parc. č. XXXXX/XX na základe dohody o zrušení a vyporiadaní podielové spoluvlastníctva, ktorej vklad bol povolený pod V-228/2004 dňa 26.07.2004. Geometrický plán č. 140/03 vyhotovený Ing. Pavlom Dibdiakom tvoril technický podklad dohody o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a na základe neho bola vyčlenená CKN parcela č. XXXXX/XX o výmere XXXX m² (diel XX), ktorá pripadla R. S..

10. R. S. odvodzovala svoje spoluvlastníctvo k pozemkom PK parc. č. XXXX.XXXX.XXXX/a, b, a c, z ktorých časti neskôr vznikli Sporné pozemky, titulom dedenia po poručiťke R. (V.) I., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 635/01, Dnot III. 158/01 (č.l. 403) a po poručiťke K. Z., zomr. XX.XX.XXXX, na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5D 536/2002, IIIIDnot 163/2002 (č.l. 399). Na základe uvedených uznesení o dedičstve nadobudla R. S. spolu podiel XX/XX na zdedených nehnuteľnostiach.

11. Žalobcovia odvodzovali svoje spoluvlastnícke právo k Sporným pozemkom titulom dedenia po I. Y., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, na základe Osvedčenia o dedičstve vydaného Okresným súdom Dolný Kubín sp. zn. 5D/563/2003, IV Dnot 178/2003 (č.l. 30). Žalobkyňa 3a/ odvodzovala svoje spoluvlastnícke právo k Sporným nehnuteľnostiam aj titulom dedenia po žalobcovi 3/ zomr. XX.XX.XXXX na základe Uznesenia Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 7D/251/2017, Dnot 155/2017 (č.l. 529).

12. Podľa § 126 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. (ďalej len „Občiansky zákonník“), vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

13. Podľa § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

14. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka:

Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

15. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

16. Podľa § 134 ods. 1, 3, a 4 Občianskeho zákonníka:

(1) Oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

(3) Do doby podľa ods. 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

(4) Pre začiatok a trvanie doby podľa ods. 1 sa použijú primerane ustanovenia o plynutí premlčacej doby.

17. Podľa § 486 Občianskeho zákonníka, kto dobromyseľne niečo nadobudol od nepravého dediča, ktorému bolo dedičstvo potvrdené, je chránený tak, ako keby to bol nadobudol od oprávneného dediča.

18. Podľa § 115 zákona č. 141/1950 Zb. (ďalej len „stredný Občiansky zákonník“) účinného od 01.01.1951 do 31.03.1964:

Vydržaním možno nadobudnúť vlastnícke právo, ak nejde o nescudziteľné veci, ktoré sú v socialistickom vlastníctve.

19. Podľa § 116 stredného Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.1951 do 31.03.1964:

(1) Vlastnícke právo k hnuťnej veci nadobudne, kto ju drží oprávnene (§ 145) a nepretržite tri roky; ak ide o nehnuteľnú vec, je potrebná vydržacia doba desaťročná.

(2) Kto nadobudne oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, môže si započítať vydržaciu dobu predchodcu.

20. Podľa § 566 stredného Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.1951 do 31.03.1964:

(1) Lehota, ktorá začala bežať pred 1.januárom 1951, sa skončí, ak tento zákon určuje kratšiu lehotu, najneskoršie uplynutím tejto kratšej lehoty, počítanej odo dňa 1.januára 1951; ak určuje dlhšiu lehotu, uplynutím tejto dlhšej lehoty, počítanej odo dňa, keď lehota začala bežať.

(2) To isté platí o vydržacej a premlčacej dobe.

21. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k nasledovným skutkovým zisteniam a následne právnym záverom: Nebolo sporné to, že zápisom č.d. XXX/XX došlo k rozdeleniu PK parcel XXXX, XXXX a XXXX na parcely XXXX.XXXX.XXXX/a, XXXX.XXXX.XXXX/b a XXXX.XXXX.XXXX/c, avšak žalobcovia tvrdili, že časť PK parcely č. XXXX zostala vedená v PK protokole č. XXX (neskôr XXXX) k.ú. U.. Naopak žalovaní tvrdili, že rozdelením pôvodných PK parcel XXXX, XXXX a XXXX vedených pôvodne v PK protokole č. XXX k.ú. D. a súbežne v PK protokole č. XXX k.ú. U., zápisom č.d. XXX/XX došlo k zániku PK parcely č. XXXX. Pre vyriešenie spornej otázky, či prerozdelením PK parcel č. XXXX, XXXX a XXXX na PK parcely č. XXXX. XXXX. XXXX/a, XXXX. XXXX. XXXX/b a XXXX. XXXX. XXXX/c došlo alebo nedošlo v roku 1919 k zániku pôvodnej PK parcely č. XXXX, D., bolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie. Priamo v tomto konaní strany nepredložili a ani súd nenariadil znalecké dokazovanie, avšak strany navrhli vykonať dokazovanie znaleckým posudkom č. 10/2018 vypracovaným Ing. Jozefom Polkom, znaleckým posudkom č. 11/2019 vypracovaným Ing. Jánom Šimunom a znaleckým posudkom č. 6/2014 vypracovaným Ing. Annou Šobichovou. Hoci nešlo o posudky vykonávané pre účely tohto konania, súd mal za to, že vo vzťahu k zisteniu skutočnosti či na základe č.d. XXX/XX došlo k úplnému zániku PK parcely č. XXXX alebo len k jej zmenšeniu, išlo o dôkazy použiteľné v tomto konaní. Vyriešenie uvedenej otázky malo význam z dôvodu, či vôbec právny predchodcovia žalobcov mohli nadobudnúť vlastnícke právo k časti pôvodnej PK parcely č. XXXX vedenej v PK protokole č. XXX k.ú. D..

22. Zo znaleckého posudku č. 10/2018 vypracovaného Ing. Jozefom Polkom vyplýva: V popisných údajoch operátu pozemkovej knihy bola pred rokom 1919 vedená podvojná evidencia PK parcely č. XXXX a to v zápisnici č. XXX v k. ú. D. a v zápisnici XXX (neskôr XXXX) v k. ú. U.. Po roku 1919 bol v zmysle istiny č. d. XXX/XXXX v k.ú. D. zapísaný geometrický plán, ktorým sa rozdelili PK parcely č. XXXX, XXXX a XXXX na PK parcely č. XXXX.XXXX.XXXX/a, XXXX.XXXX. XXXX/b, XXXX.XXXX.XXXX/c. V k.ú. U. uvedená zmena nebola zaznamenaná a v pozemkovej zápisnici č. XXX zostala naďalej evidovaná PK parcela č. XXXX, ktorá bola neskôr prepísaná do zápisnice č. XXXX. Skutočnosť, že PK parcela č. XXXX v k. ú. D. (U.) dnes B., zanikla na základe č.d. XXX/XXXX podporuje aj skutočnosť, že v pozemkovej knihe do roku 1919 mala PK parcela č. XXXX výmeru X jutár XXXX siah, PK parcela č. XXXX mala výmeru X jutár XXX siah a PK parcela č. XXXX mala výmeru X jutro XXX siah, čo spolu predstavuje výmeru XX jutár a XXX siah. Po roku 1919 zápisom č. d. XXX/XXXX vznikli parcely XXXX.XXXX.XXXX/a,b,c. Parcela XXXX.XXXX.XXXX/a mala výmeru X jutár XXX siah, parcela XXXX.XXXX.XXXX/b mala výmeru X jutro XXX siah a parcela XXXX.XXXX.XXXX/c mala výmeru X jutár XXXX siah, čo predstavuje v súčte XX jutár XXX siah. Ako je zrejmé z jednoduchého porovnania výmer doterajších a novovzniknutých parcel celá výmera PK parcel č. XXXX, XXXX, XXXX bola prerozdelená do PK parcel XXXX.XXXX.XXXXa/, XXXX.XXXX.XXXX/b a XXXX.XXXX.XXXX/c, t.j. je zrejmé, že pôvodná PK parcela č. XXXX z geodetického hľadiska zanikla, a z toho dôvodu nebola evidovaná ani v katastrálnej mape. To, že po roku 1919 sa PK parcela č. XXXX už v katastrálnej mape nenachádza len zdôrazňuje tú skutočnosť, že parcela PK parcela č. XXXX, ktorá ostala evidovaná v PK protokole č. XXX (k.ú. U.) a následne bola prepísaná do PK protokolu č. XXXX (k.ú. U.) zostala evidovaná na základe chyby zápisu v pozemkovej knihe, ktorá mohla vzniknúť pravdepodobne na základe duplicitnej evidencie parcel PK č. XXXX v k. ú. D. a U.. V mapovom operáte boli zakreslené do roku 1919 parcely XXXX, XXXX a XXXX, po roku 1919 boli do pozemkovoknižnej mapy zakreslené už len parcely XXXX.XXXX.XXXX/a, XXXX.XXXX.XXXX/b, XXXX.XXXX.XXXX/c. Parcela č. XXXX sa po roku 1919 v pozemkovoknižnej mape nenachádza.

23. Zo znaleckého posudku č. 11/2019 vypracovaného Ing. Jánom Šimunom vyplýva: Z preskúmaných zápisov vyplýva, že PK parcela č. XXXX bola evidovaná zároveň v PK protokole č. XXX k.ú. U. (neskôr v PK protokole č. XXXX k.ú. U.) a v PK protokole č. XXX k.ú. U. (neskôr v PK protokole č. XXX k.ú. D.), so zhodnou výmerou X k.j. XXXX štvorcových siah (t.j. XXXXX m²). Neskôr v roku 1919 podľa č.d. XXX z 22.09.1919, na základe zápisnice s náčrtom spísanej vo D. dňa 22.09.1919 boli PK parcely č. XXXX, XXXX a XXXX rozdelené na PK parcelu č. XXXX.XXXX.XXXX/a lúka „pusta B.“, o výmere X k.j. XXX štvorcových siah (t.j. XXXXX m²), ktorá bola zároveň odpísaná do PK protokolu č. XXXa, k.ú. D., na PK parcelu č. XXXX.XXXX.XXXX/b lúka „pusta B.“, o výmere X k.j. XXX

štvorcových siah (t.j. XXXX m²), ktorá bola ponechaná v PK protokole č. XXX k.ú. D. a na PK parcelu č. XXXX.XXXX.XXXX/c lúka „pusta B.“, o výmere X k.j. XXX štvorcových siah (t.j. XXXXX m²), ktorá bola zároveň odpísaná do PK protokolu č. XXX, k.ú. D.. Celková výmera novovytvorených parciel bola XX k.j. XXX štvorcových siah (t.j. XXXXX m²), čo sa rovná celkovej výmere pôvodných PK parciel č. XXXX, XXXX, XXXX. V pozemkovoknižnej mape k.ú. D. boli do roku 1919 (č.d. XXX/XXXX) zakreslené PK parcely č. XXXX, XXXX a XXXX, po roku 1919 boli zakreslené len PK parcely č. XXXX.XXXX.XXXX/a, č. XXXX.XXXX.XXXX/b a č. XXXX.XXXX.XXXX/c. Parcela č. XXXX sa v PK mape po roku 1919 nenachádza. Napriek tejto skutočnosti zostala PK parcela č. XXXX zapísaná v PK protokole č. XXX k.ú. U.. Na základe č.d. XXXX/XXXX z 01.09.1936 došlo k preneseniu PK parcely č. XXXX do nového PK protokolu č. XXXX, k.ú. U., kde boli vykonávané ďalšie zápisy a prevody týkajúce sa tejto parcely, teda bol zachovaný „intabulačný princíp“. Znalec Ing. Šimún na otázku z akej pôvodnej PK parcely a parcely pozemkového katastra vznikajú súčasné C-KN parcely č. XXXXX/XX a XXXXX/XX, k.ú. B., (v tejto časti uvedený znalecký posudok aplikovateľný aj na Sporné pozemky) uviedol, že vznikli z pôvodnej PK parcely č. XXXX, zapísanej v PK protokole č. XXXX k.ú. U. a z parcely bývalého pozemkového katastra č. XXXXX (nové číslo XXXXX), zapísanej v pozemnostnom hárku č. XXX.

24. Zo znaleckého posudku č. 6/2014 vypracovaného Ing. Annou Šobichovou vyplýva: PK parcela č. XXXX bola v rámci pozemkovej knihy k.ú. D. evidovaná len jedna (pri každom zápise je rovnaká aj jej výmera), vlastnícke právo k nej bolo pôvodne zapísané v protokole č. XXX pre k.ú. U. (ako sa to uvádza v pomocnom prot. č. XXX k.ú. D.), zápis je prečiarknutý a nahradený zápisom s odkazom na protokol č. XXX k.ú. D.. V parcelnom registri pozemkovej knihy pre k.ú. D. je tak hodnoverne preukázaná postupnosť zápisov ohľadne evidovania vlastníckeho práva k pozemku PK parcele č. XXXX, vedenom v jednotlivých PK protokoloch pre k.ú. U. a pre k.ú. D.. Došlo k chybnému zápisu v prot. č. XXX (XXXX) k.ú. U. dňa 01.09.1936, pretože táto PK parcela č. XXXX už nemohla byť zapísaná, keďže bola celá zrušená, nakoľko geometrickým plánom z 22.09.1919 (č.d. XXX/XX) sa z nej stali PK parcely č. XXXX. XXXX. XXXX/a, XXXX. XXXX. XXXX/b a XXXX. XXXX. XXXX/c a tomuto zodpovedá aj zakres v pozemnoknižnej mape. V roku 1936 tak došlo k chybnému zápisu PK parcely č. XXXX do PK protokolu č. XXXX k.ú. U., pretože už neexistovala a uvedené bolo spôsobené dvojakou evidenciou parcely v k.ú. D. a v k.ú. U.. Znalkyňa tiež konštatovala, že základnou pôvodnou evidenciou pozemkov v k.ú. B. (predtým k.ú. D.) bola pozemková kniha pre katastrálne územie D., kde boli evidované všetky pozemky v parcelnom registri katastrálneho územia D.. Z dôvodu, že viaceré pozemky boli vo vlastníctve občanov obce U., bol v tejto evidencii k. ú. D. založený pomocný protokol č. XXX, v ktorom sú evidované protokoly k.ú. U. a v nich je zapísané vlastnícke právo k pozemkom, ktoré sa nachádzali v pôvodnom katastrálnom území D.. Protokol č. XXX je pomocná PK vložka, ktorá informuje v akých protokoloch, PK vložkách sa jednotlivé parcely nachádzajú a v akých podieloch.

25. Všetky tri znalecké posudky zhodne konštatujú, že v roku 1919 na základe zápisu geometrického plánu dňa 22.09.1919 pod č.d. XXX/XX došlo k prerozdeleniu PK parciel č. XXXX, XXXX a XXXX a do pozemnoknižnej mapy boli zakreslené už len PK parcely č. XXXX.XXXX.XXXX/a, XXXX.XXXX.XXXX/b a XXXX.XXXX.XXXX/c. Podľa znalca Ing. Jozefa Polku a znalkyne Ing. Anny Šobichovej boli do nových PK parciel č. XXXX. XXXX. XXXX/a, XXXX. XXXX. XXXX/b a XXXX. XXXX. XXXX/c prerozdelené celé PK parcely č. XXXX, XXXX a XXXX, a to že v PK protokole č. XXX k.ú. U. (neskôr PK protokole č. XXXX) ostala zapísaná PK parcela č. XXXX, bolo v dôsledku chyby zápisu v pozemkovej knihe. Ako logický argument svedčiaci o skutočnosti, že rozdelením pôvodnej PK parcely č. XXXX (jej podlomením) došlo k jej celému vyčerpaniu, svedčí tá skutočnosť, že výmera pôvodných PK parciel č. XXXX, XXXX a XXXX sa rovnala súčtu výmer PK parciel č. XXXX.XXXX.XXXX/a, XXXX.XXXX.XXXX/b a XXXX.XXXX.XXXX/c (znalecký posudok Ing. Polku aj Ing. Šimuna). Záver znalca Ing. Šimuna o tom, že súčasné parcely č. XXXXX/XX a XXXXX/XX (závery k týmto PK parcelám je možné použiť aj vo vzťahu k Sporným pozemkom) vznikajú z pôvodnej PK parcely č. XXXX zapísanej v PK protokole č. XXXX k.ú. U., sa javí síce správny pokiaľ reflektuje obdobie po zápise č.d. XXX/XX a vychádza zo zápisu v PK protokole č. XXXX k.ú. U. a pokiaľ teda berie tento stav za východzí, avšak takéto jeho vyjadrenie je rozporné s tým, že skôr vo svojom posudku uvádza, že výmera pôvodných PK parciel č. XXXX, XXXX a XXXX bola vyčerpaná ich rozdelením. Znalec Ing. Šimún napriek uvedenému konštatovaniu o vyčerpaní výmery pôvodných parciel a ním uvádzanej skutočnosti (nespornej), že PK parcela č. XXXX sa v PK mape po roku 1919 nenachádza, vychádza zo zápisu PK parcely č. XXXX v PK protokole č. XXX neskôr č. XXXX k.ú. U.. Hoci uvedené znalecké posudky boli vyhotovené v iných konaniach a týkajúcich sa iných súčasných CKN parciel, súd mal za to, že vo vzťahu k otázke dôsledkov zápisu č.d. XXX/XX vo vzťahu k pôvodnej PK parcele č. XXXX sú plne použiteľné. Na základe uvedeného je potom možné urobiť zaver,

že zápisom geometrického plánu na základe č.d. XXX/XX a vznikom PK parcel č. XXXX.XXXX.XXXX/a, XXXX.XXXX.XXXX/b a XXXX.XXXX.XXXX/c došlo k úplnému zániku PK parcely č. XXXX. Chybou pri zápise, t.j. tým že v evidencii vedenej pre k.ú. U. nedošlo k výmazu parcely č. XXXX, ktorá zanikla, čo bolo vyznačené len v evidencii pre k.ú. D., došlo k dvojitej evidencii vlastníckeho práva k totožným častiam zemskeho povrchu, pričom v každej z týchto evidencií boli následne vykonávané ďalšie zápisy nezávisle od seba.

26. Následne dochádzalo k ďalším prevodom pri zachovaní intabulačného princípu. Na základe dvoch línií zápisov v chronologickom rade tak vlastníctvo k Sporným pozemkom svedčilo právnym predchodcom žalobcov ako aj právnym predchodcom žalovaných.

27. Podľa evidencie nehnuteľností pre k.ú. U. boli do roku 1936 vlastníkami PK parcely č. XXXX k.ú. U. (kat. parcely č. XXXXX (lúka Y.) a XXXXX (lúka Y.)), resp. XXXXX a XXXXX manželia N. H. a a D. H.. Od nich právna predchodkyňa žalobcov I. Y. nadobudla vlastnícke právo v podiele X/X na PK parcele č. XXXX evidovanej v PK protokole č. XXXX k.ú. U. a to na základe kúpnej zmluvy zo dňa 01.05.1936, ktorej intabulácia do pozemkovej knihy bola vykonaná dňa 01.09.1936 pod č.d. XXXX/XXXX. Uvedený zápis povolil Okresný súd v Trstenej uznesením z 12.10.1936. V predmete kúpnej zmluvy bolo uvedené, že predmetom prevodu je tá časť parcely XXXX, ktorá sa volá Y.. Zvyšný podiel spolu vo výške X/X bol odpredaný U. D. v roku 1937. Na základe nikde nezapísanej, avšak v tom čase právne prípustného vyporiadania spoluvlastníctva - reálnej deľby PK parcely č. XXXX sa I. Y. stala výlučnou vlastníčkou tej časti PK parcely č. XXXX, ktorá zodpovedala parcele č. XXXXX (lúka Y.), resp. XXXXX. Z výsluchu žalobcu 1/ ako aj svedka Z. C. vyplynulo, že na uvedenej časti PK parcele č. XXXX, na ktorej sa rozkladajú aj dnešné Sporné pozemky, do času keď Sporné pozemky začalo obhospodarováť družstvo, t.j. koncom 50-tych rokov 20. storočia, hospodárila právna predchodkyňa žalovaných - I. Y. spolu s jej rodinou. Uvedené užívanie pozemkov v danej lokalite potvrdili aj ďalší vypočúvaní žalobcovia, avšak títo čerpali len z rozprávania ich právnej predchodkyne I. Y. a ich výpovede možno posudzovať len v tom ohľade, že neodporujú tvrdeniam žalobcu 1/, svedka Z. C. a listinným dôkazom. Svedkyňa R. S. vo svojom čestnom vyhlásení (č.l. XXX) síce uviedla, že spolu s ostatnými spoluvlastníkmi sa o pozemky XXXX.XXXX.XXXX/a riadne starali a svoje vlastnícke právo vykonávali pokojne a nerušene, avšak tieto jej tvrdenia neboli podložené žiadnymi dôkazmi. V tejto súvislosti súd vyhodnotil ako nedôveryhodné aj niektoré tvrdenia R. S., ktoré uviedla počas svojho výsluchu (č.l. 210 sp. zn. 10C/60/2013). Na jednej strane tvrdila, že o pozemkoch v B. sa dozvedela až zo spisov po starom otcovi a preto boli tieto pozemky predmetom až dodatočného dedičského konania, zároveň uviedla, že konkrétne lokality ktoré jej právny predchodcovia užívali nevie definovať a vie len to, že išlo o lokalitu B.. Na druhej strane, tak ako vo svojom čestnom vyhlásení, aj vo výsluchu uviedla, že pozemky užívali jej právny predchodcovia. Na to, aby sa svedkyňa vôbec vedela vyjadriť, kto a akým spôsobom pozemky užíval, by však najprv musela vedieť, o ktoré konkrétne pozemky ide. Ďalším vnútorne rozporným tvrdením svedkyne bolo to, že hoc uviedla, že pozemky navštevovala, keďže ich jej právny predchodcovia užívali, nevedela uviesť akým spôsobom ich užívali. Zároveň svedkyňa uviedla, že po tom, čo jej právne predchodkyne K. Z. (zomr. XX.XX.XXXX) a R. I., rod. Z. (zomr. XX.XX.XXXX) zomreli, užíval dané pozemky štát alebo družstvo a súkromné vlastníctvo neexistovalo. Celú časť výpovede svedkyne S. (nar. XXXX) týkajúcu sa 40-tych a veľkej časti 50-tych rokov však vzhľadom k jej vtedajšiemu veku, je potrebné hodnotiť tak, že nešlo s najväčšou pravdepodobnosťou o priamo jej vnemami zachytené udalosti, ale len o sprostredkované informácie. Podľa výpovede svedka Z. C. v danej lokalite boli pozemky začlenené do družstva až v roku 1957, resp. 1958, čo je tiež v rozpore s tvrdeniami svedkyne S.. Skutočnosť, že reálna držba svedčala právnej predchodkyne žalobcov (I. Y.) potvrdzuje aj zápis v pozemnostnom hárku č. XXX, kde je ako výlučná držiteľka pozemku parc. č. XXXXX (lúka Y.) o výmere X kat. jutár a XXX siah zapísaná v podiele X/X I. Y..

28. Podľa obyčajového práva platného na Slovensku do 31. decembra 1950 nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti bez zapísania do pozemkovej knihy ten, kto nehnuteľnosť po dobu 32 rokov mal ako svoju v pokojnej držbe. Nehnuteľnosť musel užívať vo svojom mene a nie v mene iného, prípadne ako požívateľ alebo užívateľ. Vlastnícke právo nemohol vydržať, kto nebol dobromyseľný, kto už na začiatku držby vedel o tom, že nehnuteľnosť nadobudol bezprávne, prípadne vedel, že nehnuteľnosť patrí inému. Podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti určoval Občiansky zákonník z roku 1950 (zákon č. 141/1950 Zb.) v ustanoveniach § 115 a § 116 ods. 1 v spojení s ustanovením § 145; išlo o tri základné podmienky: oprávnenosť držby, nepretržitosť držby počas vydržacej doby a uplynutie zákonom stanovenej vydržacej doby. Prijatím tzv. stredného občianskeho zákonníka (č. 141/1950 Zb.) došlo

oproti predchádzajúcemu právnomu stavu k podstatnému skráteniu vydržacích dôb. Podľa zákonných ustanovení uvedeného občianskeho zákonníka bolo možné vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo, pričom ho mohol nadobudnúť ten, kto oprávnené držal nehnuteľnú vec po dobu 10 rokov; vydržanie bolo vylúčené u nescudziteľných vecí, ktoré boli v socialistickom vlastníctve (§ 115). Oprávneným držiteľom bol ten, kto bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí; v pochybnostiach sa predpokladalo, že držba je oprávnená. Z prechodného ustanovenia uvedeného občianskeho zákonníka (§ 566) vyplýva, že u vydržania vlastníctva k nehnuteľným veciam došlo k nadobudnutiu vlastníctva, pokiaľ vydržacia doba začala bežať pred 01.01.1951, najneskoršie 01.01.1961, t.j. najneskoršie uplynutím kratšej vydržacej doby stanovenej uvedeným občianskym zákonníkom, počítanej od 1. januára 1951. Vydržacia doba mohla však uplynúť aj skôr - pred 01.01.1961, ak napr. predchádzajúca 32-ročná doba by bola uplynula pred uvedeným dátumom 01.01.1961. Teda pre vydržanie vlastníctva nehnuteľností platilo, že už bežiacia vydržacia doba sa skončí uplynutím pôvodnej vydržacej doby; ak tá by však do 01.01.1961 nestihla uplynúť, potom najneskôr v 10-ročnej dobe počítanej od 01.01.1951.

29. Vo vzťahu k vydržaniu PK parcely č. XXXX vedenej v PK protokole č. XXX (neskôr XXXX) k.ú. U., a to tej časti, ktorá zodpovedá lúke Y. a zároveň zahŕňa Sporné pozemky, je preto možné konštatovať, že napriek už skôr uvedenej skutočnosti, že zápisom geometrického plánu dňa 22.09.1919 pod č.d. XXX/XX došlo k prerozdeleniu PK parciel č. XXXX, XXXX a XXXX na PK parcely č. XXXX.XXXX.XXXX/a, XXXX.XXXX.XXXX/b a XXXX.XXXX.XXXX/c, čím došlo okrem iného k zániku pôvodnej PK parcely č. XXXX pôvodne vedenej v PK protokole č. XXX k.ú. D., a chybou v zápise došlo naďalej k evidovaniu zostatkovej časti PK parcely č. XXXX vedenej v PK protokole č. XXX (neskôr XXXX) k.ú. U., právna predchodkyňa žalobcov I. Y. nadobudla nehnuteľnosti do svojho vlastníctva v dobrej viere na základe intabulácie potvrdenej aj Okresným súdom Trstená v roku 1936, takto ich aj užívala, a v zmysle vtedy platných právnych predpisov ich tak vydržala k 01.01.1961.

30. Na základe uvedeného, je tak možné konštatovať, že pokiaľ R. S. v zmysle uznesení o dedičstve zdedila po K. Z. a R. I. aj podiely na PK parcele č. XXXX.XXXX.XXXX/a, tak dedila po osobách, ktorým už v tom čase vlastnícke právo neprináležalo a nestala sa tak vlastníčkou uvedených spoluvlastníckych podielov.

31. Nemožno sa stotožniť s tvrdením žalovaných, že o vlastníctve Sporných pozemkov (ešte v PK stave) už bolo rozhodnuté a to v dedičských konaniach po právnych predchodcoch R. S., t.j. po R. I. a K. Z.. Súd má za to, že samotné zaradenie určitej veci do aktív dedičstva nie je nezvratným dôkazom vlastníctva toho, kto vec nadobudol, pretože rozhodnutie súdu v dedičskom konaní, nie je záväzný pre tretie osoby, ktoré neboli účastníkmi dedičského konania.

32. Žalovaní tiež tvrdili, že vlastnícke právo k Sporným pozemkom im malo vzniknúť na základe vydržania najneskôr k 06.02.2013, súd preto preskúmal aj toto ich tvrdenie.

33. Vydržacia doba mala podľa ich názoru začať plynúť od právoplatnosti rozhodnutia o dedičstve vydanom Okresným súdom Dolný Kubín sp. zn. D635/01, Dnot III. 158/01 právoplatným dňa 05.02.2003, ktorým R. S. nadobudla dedením spoluvlastnícky podiel k PK parcelám č. XXXX.XXXX.XXXX/Z, XXXX.XXXX.XXXX/b a XXXX.XXXX.XXXX/c, ktoré boli zapísané v PK protokoloch č. XXXa, XXX a XXX, k.ú. D. a to po poručiťke R. I.. Uznesenie o dedičstve po K. Z. vydané Okresným súdom Dolný Kubín sp. 5D 536/2002 sa stalo právoplatným 03.02.2003. Zo samotného znenia uznesení o dedičstve výslovne vyplýva, že „dedičia boli poučení o tom, že poľnohospodárske pozemky sú zahrnuté do dedičstva v stave pozemnoknižnom, načo prehlasujú, že trvajú na ich prejednaní v takomto stave, napriek tomu, že tieto budú zapísané v katastri nehnuteľností ako neidentické.“ Právna predchodkyňa žalovaných (R. S.), si musela byť preto vedomá že tieto nehnuteľnosti nadobudla v stave neidentickom a teda, že takto zdedený stav nemusí korešpondovať s realitou vo vzťahu k ich umiestneniu, hraniciam a výmere.

34. K zameraniu uvedených PK parciel a ich pretransformovaniu na CKN parcely došlo na základe geometrického plánu č. XXX/XX z 24.07.2003. K zápisu geometrického plánu č. 140/03, a teda aj k zápisu CKN parcely č. XXXXX/XX, trvalé trávne porasty o výmere XXXX m² (z ktorej neskôr vznikli Sporné pozemky) došlo až v súvislosti s povolením vkladu vlastníckeho práva okrem iného v prospech R. S. dňa 15.07.2004 na základe dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k pôvodnej PK parcele č. XXXX.XXXX.XXXX/a pod V 348/2004 (č.l. 407). Údaje obsiahnuté v geometrickom pláne

sa v zmysle zákona č. 162/1995 Z.z. (katastrálny zákon) stávajú údajmi katastra nehnuteľností až ich zápisom do katastra nehnuteľností. Až od tohto momentu sa aj akékoľvek tretie osoby môžu dozvedieť o obsahu geometrického plánu. Súd má za to, že údaje obsiahnuté v geometrickom pláne č. 140/03 sa stali vo vzťahu ku všetkým, a to aj vo vzťahu k R. S. hodnovernými a záväznými až ich zápisom do katastra nehnuteľností dňa 15.07.2004 a nie dňom vypracovania alebo overenia geometrického plánu. Úradným overením geometrického plánu poverený pracovník len konštatuje, že geometrický plán je použiteľný na ďalšie právne úkony, ale nedochádza k zápisu geometrického plánu do katastra nehnuteľností.

35. Žalovaní trvanie svojej dobromyseľnosti zakladali aj od vybavenia ich žiadosti o prešetrenie geometrických plánov vo vzťahu k CKN parcelám č. XXXXX/XX,XX,XX,XX. Na uvedenú žiadosť im Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky odpovedal (č.l. 443), že pri vyhotovení GP č. 78/2005 a č. 77/2006 v k.ú. B. neboli porušené právne predpisy, technické normy a boli dodržané parametre presnosti merania. ÚGKK SR však zároveň poznamenal, že výmera je odvodená veličina z určenia a následného zamerania priebehu hranice pozemku a že rozhodnutie o určení priebehu hranice pozemku nie je v kompetencii katastrálnej inšpekcie, ako ani iných orgánov štátnej správy na úseku katastra. Z uvedeného tak vyplýva, že merania v teréne boli vykonané správne, no nakoľko nebol prešetrený priebeh hraníc pozemkov, nemožno akceptovať tvrdenia žalovaných, že aj z tohto prešetrenia odvodzujú svoju dobromyseľnosť. Žalovaní zároveň museli o možnej spornosti Sporných pozemkov vedieť už pred podaním podnetu na ÚGKK SK, t.j. pred 15.01.2013.

36. Samotný žalovaný 1/ sa počas svojho výsluchu vyjadril, že k stavebnému povoleniu a rekreačnú chatu potrebovali aj právo prechodu k nej a tak oslovili žalobcov. Žalobcovia najprv ústne súhlasili, ale po čase mu oznámili, že kúpil pôdu, ktorá by mala patriť žalobcom. Žalovaný 1/ podľa svojich slov reagoval tak, že prečo sa žalobcovia až teraz zobudili. Následne sa žalovaní obrátili prostredníctvom právneho zástupcu na ÚGKK SR vyššie spomínanou žiadosťou. Podľa výpovedí žalobcov žalovanému 1/ už v roku 2007, resp. 2008 uviedli, že mu neudelia súhlas s prechodom cez ich pozemok z dôvodu, že zistili, že práve žalovaní mali kúpiť časť pozemku žalobcov.

37. Na základe uvedeného potom súd vyhodnotil, že vydržacia doba v prospech žalovaných, so započítaním vydržacej doby ich právnych predchodcov (S., F.), začala plynúť 15.07.2004. Od tohto dátumu začala plynúť 10 ročná premičacia doba, ktorá však bola pretrhnutá v roku 2007. resp. 2008, kedy najneskôr mohli žalovaní nadobudnúť dôvodnú pochybnosť o vlastníctve Sporných pozemkov. V zmysle uvedeného tak nemožno konštatovať, že by žalovaní Sporné pozemky vydržali.

38. Súd sa však musel vyporiadať aj s tou skutočnosťou, či žalovaní nadobúdali Sporné pozemky v dobrej viere a aký vplyv môže mať táto prípadná dobrá viera v kontexte všetkých okolností prípadu.

39. To, že dobromyseľný účastníci súkromnoprávných vzťahov by mali byť chránení je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty odvíjajúceho sa od princípu právneho štátu. Nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytnutá široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istým svojim vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu. (R 14/2009)

40. Ústavný súd z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany musí tak postaviť na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe jeho dobrej viery. Tým sa dostávajú do vzájomnej kolízie obidve ústavné hodnoty - princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa (princíp dobrej viery, dôvery v akty štátu a právnej istoty v demokratickom právnom štáte) a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka (princíp nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet, t. j. nikto nemôže previesť na iného viac práv, než koľko sám ma). Pokiaľ však nemožno zachovať maximum z obidvoch základných práv, treba prihladiť na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zvažovať všeobecné súvislosti tohto typu kolízie základných práv, ako aj individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu. Vyššie riziko ma niesť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovú sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom (katastrálnom) konaní. (I. ÚS 151/2016, I. ÚS 549/2015)

41. Ak určitá osoba pri nadobudnutí nehnuteľnosti evidovanej v katastri nehnuteľnosti konala v dobrej viere v správnosť údajov katastra o vlastníckom práve k danej nehnuteľnosti a túto nehnuteľnosť

nadobudla za odplatu, ktorá zjavne nebola v extrémnom nepomere k hodnote danej nehnuteľnosti, mala by požívať ústavnú ochranu, aká sa priznáva vlastníkovi nehnuteľnosti. Fundamentálnou podmienkou pre takéto nadobudnutie vlastníctva je práve konštatovanie existencie dobrej viery nadobúdateľa súdom. K nadobudnutiu vlastníckeho práva od neoprávneného na základe dobrej viery nadobúdateľa v zápis v katastri nehnuteľností môže však dôjsť skutočne len v mimoriadnych situáciách, v ktorých dobromyseľný nadobúdateľ nemohol ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré je po ňom možné rozumne požadovať, spoznať, že stav zapísaný v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti. Či držiteľ veci je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne. Možnosť nadobudnúť vlastnícke práva dobromyseľným nadobúdateľom je teda daná výhradne vtedy, pokiaľ nadobúdateľ objektívne nemal možnosť pri zachovaní maximálnej možnej obozretnosti zistiť, že kupuje nehnuteľnosti od osoby, ktorá vlastníkom v skutočnosti nie je. Posúdenie dobrej viery musí byť v týchto prípadoch prísne a pokiaľ o nej panujú dôvodné pochybnosti, nie je možné výnimku z nemožnosti nadobudnúť vlastnícke právo od nevlastníka aplikovať. (uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo/69/2018)

42. V spore medzi pôvodným (skutočným) vlastníkom a dobromyseľným nadobúdateľom vlastníckeho práva prichádza do úvahy aj prípadná aplikácia všeobecne uznávanej zásady „práva patria bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práva ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Čím dlhší čas plynie od nadobudnutia vlastníckeho práva dobromyseľným nadobúdateľom, tým má ústavnoprávna ochrana princípu istoty dobrej viery na pomyslenej miske váh väčšiu váhu než má ochrana vlastníckeho práva pôvodného (skutočného vlastníka).

43. Žalovaní nadobudli vlastnícke právo k Sporným pozemkom od N. F. titulom kúpnej zmluvy a N. F. vlastnícke právo k pozemkom, z ktorých boli neskôr vyčlenené Sporné pozemky, na základe kúpnej zmluvy od R. S.. Vzhľadom k tomu, že v roku 2004, kedy R. S. prevádzala vlastnícke právo na N. F., už nebola v dôsledku vyššie uvedeného vydržania PK parcely č. XXXX k.ú. U. vlastníčkou ňou prevádzaných pozemkov, vo vzťahu k nadobúdateľovi N. F. ako aj ďalším nadobúdateľom, t.j. žalovaným, by sa mala uplatniť jedna zo základných zásad súkromného práva - „nemo plus iuris ad alium transpferre potest, quam ipse habet“ (nikto nemôže previesť viac práv, než má sám). Táto zásada chráni vlastnícke právo skutočného („pravého“) vlastníka. Jej uplatnenie znamená, že platne nemôže nadobudnúť vlastnícke právo právny nástupca, ak subjekt, od ktorého odvodzuje (derivatívne) svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, toto právo nikdy nenadobudol, a teda ho ani nemohol ďalej platne previesť (I. ÚS 50/10). Za prísnych a individuálne odôvodnených podmienok je však v zmysle aktuálnej judikatúry možné sa od tejto zásady odkloniť. Takýto odklon je prípustný, ak dobromyseľný nadobúdateľ odvodzoval svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností od právneho úkonu, ktorý bol neskôr posúdený hoci aj za absolútne neplatný. Súd preto musel pristúpiť k preskúmaniu existencie dobrej viery s ohľadom na všetky okolnosti prípadu.

44. Bolo zistené, že K. Z. a R. I. boli evidované v PK vložke č. XXX/a k.ú. D. ako spoluvlastníčky PK parcely č. XXXX.XXXX.XXXX/a označenej ako roľa pustá B. „Y.“, minimálne od roku 1919 (č.d. XXX/XX). R. S. ako ich vnučka, resp. praneter nadobudla spoluvlastníctvo k pozemkom PK parc. č. XXXX.XXXX.XXXX/a, z ktorých časti neskôr vznikli Sporné pozemky, titulom dedenia po poručiteľke R. I. na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 635/01, Dnot III. 158/01 (č.l. 403) a po poručiteľke K. Z. na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5D 536/2002, III Dnot 163/2002 (č.l. 399) spolu v podiele XX/XX na zdedených nehnuteľnostiach. Následne bol vyhotovený geometrický plán č. 140/03, ktorý sa stal podkladom pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva R. S. a ostatných spoluvlastníkov. Nakoľko zápisy v pozemkovej knihe svedčili o neprerušenom chronologickom rade zápisov vlastníctva až k R. S., a jej dedičstvo bolo potvrdené súdom v dedičských konaniach, R. S. nemala dôvod pochybovať o tom, že je skutočnou vlastníčkou nehnuteľností. Toto jej presvedčenie bolo ďalej podporené výstupmi geometrického plánu 140/03, ktorý bol úradne overený a následne aj zapísaný do katastra nehnuteľností spolu s dohodou o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, bolo teda dôvodné sa domnievať, že uvedený geometrický plán je plne v súlade s právnym stavom. Následne N. F. nadobudol parcelu č. XXXXX/XX o výmere XXXX m2 od R. S. na náklade kúpnej zmluvy v roku 2005. Predaj bol sprostredkovaný realitnou kanceláriou, čo u bežného spotrebiteľa môže vyvolávať určitú mieru zvýšenej dôvery v odbornú garanciu prevodu ako aj v to, že v procese predaja je ďalšia osoba majúca odborné zručnosti spôsobilé odhaliť právne vady kupovanej

nehnutelnosti. Skutočnosť, že N. F. reagoval na inzerát na predaj pozemkov a že predaj bol realizovaný za pomoci sprostredkovateľa - realitnej kancelárie zároveň preukazuje, že R. S. a N. F. boli do toho času vzájomne si neznáme osoby. To, že N. F. a neskôr aj žalovaní nadobudli nehnuteľnosti v dobrej viere nebolo spochybnené žiadnym tvrdením žalobcov a aj z výsluchov samotných žalobcov vyplynulo, že aj oni sú presvedčení, že tak R. S., N. F. ako aj žalovaní nenadobudli nehnuteľnosti v dobrej viere, a to, že by tieto osoby nemali byť skutočnými vlastníkmi je v dôsledku chybného zápisu v pozemkovej knihe, resp. nesprávnosti geometrického plánu č. 140/03. Nie je dôvod neveriť ani žalovaným, že boli s N. F. dohodnutí, že od neho, po tom čo on kúpi nehnuteľnosti od R. S., odkúpia časť pozemku XXXXX/XX o výmere XXXX m² a preto aj oni sami prostredníctvom svojho právnikovi zisťovali právnu históriu kupovaných nehnuteľností a boli ním ubezpečení, že na nehnuteľnostiach neviaznu právne vady. Vzhľadom, k tomu že R. S. svedčila právna história k pozemkom po dobu minimálne 85 rokov (v čase zápisu geometrického plánu č. 140/03, t.j. od roku 1919 do 2004) a tiež vzhľadom na pasivitu žalobcov, ktorí do tej doby boli vo vzťahu duplicitne vedeným nehnuteľnostiam boli úplne pasívny, nemal sa N. F. a ani žalovaní ani pri vyššej ako bežnej obozretnosti ako dozvedieť o existencii zápisu v pozemkovej knihe vedenej pre iné katastrálne územie. O tom, že žalovaný 1/ nadobúdala Sporné pozemky v dobrej viere svedčí aj jeho reakcia na zistenie toho, že žalobcovia mu oznámili, že mal kúpiť nehnuteľnosti, ktoré paria žalobcov. Slová žalovaného 1/ v roku 2008 „prečo sa až teraz zobudili“ na jednej strane preukazujú pretrhnutie dobromyseľnosti pre účely vydržania, na strane druhej ide o prejav, ktorý svedčí o tom, že žalovaný 1/ Sporné pozemky nadobúdala s presvedčením, že patrili jeho právnym predchodcom.

45. Na druhej strane je potrebné poukázať na pasivitu žalobcov. Žalobca 1/ vo svojom výsluchu uviedol, že už v roku 1992 bol upozornený na to, že lúka „sa rozoberá“ a tiež, že vtedy nevedeli kto je vlastníkom. Žalobcovia sa v zásade celý čas spoliehali na tvrdenia ich právnej predchodkyne (I. Y.) o tom, kde sú vedené hranice pozemku, ktorý by im mal patriť. Išlo však o určenie veľmi približné na základe polohy jednotlivých stromov. Keďže žalobcovia nadobudli nehnuteľnosti v pozemkovo knižnom stave, teda v stave, ktorý sa už počas 90-tych rokov 20. storočia ako aj neskôr nemusel zhodovať s reálnym stavom v teréne, nič im nebránilo dať si vypracovať geometrický plán a takto presne vymedzili hranice svojich pozemkov. Do roku 2004 síce katastrálny zákon (č. 162/1995 Z.z.) umožňoval zápis geometrického plánu len spolu s právnym úkonom, avšak pokiaľ by si takýto geometrický plán existoval už skôr, tak žalobcovia si ho mohli dať zapísať od roku 2004 a tak by sa dozvedeli o tom, že časť pozemkov, ktoré považujú za svoje im evidenčne už nepatrí, a k následnému prevodu vlastníctva na N. F. (2005) a žalovaných (2007) by pravdepodobne ani nedošlo. Žalobcovia 2/ a 7/ (č.l. 190 sp. zn. 10C/60/2013) zhodne uviedli, že už v roku 2005 bola za nimi pani Y. (sprostredkovateľ - realitná činnosť) a chcela od nich, aby v prospech pani S. zriadili právo prechodu. Oni to však odmietli, žalobca 2/ uviedol, že tak spravil z dôvodu, že pozemok, ktorý mala pani S. kúpiť patrí im a žalobca 7/ uviedol, že tak spravil z dôvodu, že s ich pozemkami sa začínajú robiť prehmaty zo strany poľnohospodárskeho družstva a zároveň že zistili, že im časť pozemku chýba. Žalobca 2/ tiež uviedol, že asi o rok (v roku 2006) sa mu pani Y. ozvala, s tým že pani S. pozemok predala, a že koná za nových majiteľov ohľadne udelenia súhlasu s prechodom. To tiež odmietol s rovnakým zdôvodnením ako predtým. V roku 2007 alebo 2008 za ním prišiel žalovaný 1/ s tou istou požiadavkou. Na základe uvedených vyjadrení žalobcov 2/ a 7/ je potom nepochybné, že žalobcovia sa o tom, že sa pozemky predávajú, resp že sa s nimi niečo deje dozvedeli najneskôr v roku 2005 a dané zistenia museli u žalobcov vyvolať primeranú obavu o právny osud ich majetku. Napriek tomu nepodnikli žiadne kroky smerujúce k ochrane ich vlastníckeho práva. Neurobili tak ani keď sa dozvedeli o ďalšej zmene vlastníka (na N. F.). Sami tak spoluzavinili to, že N. F. ako aj žalovaní nadobúdali nehnuteľnosti v dobrej viere v skutočné vlastníctvo predávajúceho (R. S.). Pokiaľ by žalobcovia postupovali dostatočne obozretné, mohli podať žalobu už v roku 2005 a tiež mohli požiadať o vydanie predbežného opatrenia, ktoré by obmedzilo prevoditeľnosť sporných nehnuteľností.

46. Na základe uvedených zistení potom súd konštatuje, že právna predchodkyňa žalobcov I. Y. ako aj žalobcovia nepostupovali ako obozretní vlastníci a svoje vlastnícke právo si nehájili, ani keď museli byť vzhľadom ku všetkým okolnostiam oboznámení s tým, že toto ich vlastnícke právo je ohrozené a tak umožnili aj prevod Sporných pozemkov na žalovaných. Na druhej strane žalovaní a ich právni predchodcovia mali svoje vlastníctvo niekoľko krát potvrdené štátnymi orgánmi ako aj geodetom, nemali teda najmenší dôvod pochybovať, že nie sú vlastníkmi Sporných pozemkov, resp. pozemkov z ktorých Sporné pozemky vznikli. Vzhľadom k jednoznačnej dobromyseľnosti u žalovaných ako aj ich právnych predchodcov a pasivite na strane žalobcov, bolo potom spravodlivé ponechať vlastnícke právo k Sporným pozemkom žalovaným a žalobu zamietnuť.

47. Súd tiež aplikoval § 486 Občianskeho zákonníka. Bolo bez akýchkoľvek pochybností zistené, že žalovaní, ako aj ich právny predchodca N. F., nadobudli Sporné pozemky, resp. pozemok, z ktorého Sporné pozemky vznikli (CKN parcela č. XXXXX/XX o výmere XXXX m²) dobromyseľne. Pozemok CKN parc. č. XXXXX/XX nadobudol N. F. od R. S., ktorá ho nadobudla na základe vyporiadania podielového spoluvlastníctva k PK parcele XXXX.XXXX.XXXX/a. Podielovou spoluvlastníčkou sa stala na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 635/01, Dnot III. 158/01 (č.l. 403) po poručiteľke R. I., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, a na základe Uznesenia o dedičstve Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5D 536/2002, IIIDnot 163/2002 (č.l. 399) po poručiteľke K. Z., zomr. XX.XX.XXXX. Z predošlého textu tohto odôvodnenia je tiež zrejmé, že touto dedičkou sa stala dobromyseľne, keďže toto jej spoluvlastnícke právo jej bolo viacnásobne potvrdené štátnymi orgánmi a súdom, a tiež na základe výstupov geodeta, ako aj zápismi v pozemkovej knihe. Nemožno preto v žiadnom prípade dospieť k záveru o nečestnom úmysle, či už dedičky alebo jej právnych nástupcov. Vyššie uvedené ustanovenie Občianskeho zákonníka ustanovuje veľmi zriedkavú výnimku zo základného princípu občianskeho práva „nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet“, t. j. že nikto nemôže previesť na iného viac práv, než koľko sám má. Vzhľadom ku všetkým okolnostiam prípadu má súd za to, že § 486 Občianskeho zákonníka je aplikovateľný práve pre tento prípad. Súd preto žalobu zamietol aj z tohto dôvodu.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že ich priznal strane, ktorá bola v spore plne úspešná. Z uznesenia Okresného súdu Námestovo sp. zn. 7D/251/2017, Dnot 155/2017, zo dňa 17.04.2018 (č.l. 534) vyplynulo, že dedičský podiel po žalobcovi 3/ zdedila žalobkyňa 3a/. Napriek tomu, že strana žalobcov nenavrholo zastavenie konania voči žalobcom 3b/, 3c/ a 3d/, mal súd za spravodlivé, aby nezaväzoval na náhradu trov žalobcov 3b/, 3c/ a 3d/, keďže ide o maloleté deti, ktoré vstúpili do konania len v dôsledku úmrtia ich otca - žalobcu 3/ na základe uznesenia súdu zo dňa 18.11.2020, ktorým súd rozhodol o ich vstupe do konania ešte pred skončením dedičského konania po žalobcovi 3/. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.).